

NØVN

SAMHALDSEFASTI enn einaferð

Bozena Rasmussen

Eg havi skrivað fleiri lesarabrøv um støðuna hjá okkum pensjónistum, sum føla seg illa viðfarin í sambandi við lógarbroytingini av Samhaldsfasta frá 2009, har politiskt varð ásett, at fólk skulu hava búð í Føroyum í 40 ár fyri at fáa fult útgjald frá Samhaldsfasta.

”Forskelsbehandling” hoyrir ikki heima í einum nútímans samfelag. Síðan ár 2000 hevur ikki verið loyvt at gera mismun millum borgarar, hetta sam-

bært Europæisku mann-rættinda konventiónini, sum Føroyar hava ratifiserað. Sambært hesi konventión skulu borgarar viðgerast eins, - tað almenna má ikki gera mismun millum borgarar.

Vit uml. 300 pensjónistar, ið hava verið fyri mismuni í AMEG skipanini, hava skapt Samhaldsfasta/AMEG/ saman við øðrum, men fingi ikki fult útgjald frá grunninum.

Í sambandi við fólk-pensjónina, er kravið, at tú skal búð í ríkinum í 40 ár, meðan tað í lógini um Samhaldsfasta (frá 2009) verður sagt, at tú skal hava búð í Føroyum í 40 ár – og tað skal vera ímillum, at tú vart 15 og 67 ár.

Tað vi siga, at hevur ein persónur verið burtur úr Føroyum í tilsamans 12 ár av sínum vaksna lívi, so fær hann ikki fult útgjald

úr Samhaldsfasta/AMEG/. Lógin frá 2009 varð broytt í 2018, tá politikarar, eftir okkara áhaldandi áheitanum, gjørdi ávísar ábøtur á AMEG lógina.

At rokna frá 2018 fáa øll fult útgjald bara tey hava búð her í Føroyum í 15 ár.

Grundað á AMEG lógarbroytingina frá 2009 skyldar AMEG-grunnurin okkum pening fyri árinum frá 2009-2018. Hetta tí, at ein sambært hesari lógarbroyting einans kundi fáa fult útgjald frá AMEG um ein hevði búð í Føroyum í 40 ár, meðan tú var í aldrinum frá 15- 67 ár. Hetta krav um at hava havt bústað í Føroyum í 40 ár varð sett í lógina sum ein treyt fyri fullum útgjaldi, hetta hóast lógin um Samhaldsfasta /AMEG/i 2009 einans hevði 18 ár á baki.

Vit eru umleið 300 pensjónistar, sum eru føddir

1. juli 1942 og 8 ár fram, ið hava verið fyri hesum mismuni, tá umræður útgjaldi frá AMEG.

Fyri tey sum hava fleiri pensjónir, týðir tað ikki so nógv, men fyri tey sum hava bara fólkapensjón, ger tað ein mun at fáa endurgjald fyri árinum 2009 til 2018.

Tískil hava vit skotið upp, at endurgjald verður rindað frá AMEG fyri hesi ár til teirra, sum senda inn skriftliga umsókn um endurgjald fyri hetta tíðarskeið.

Vit, ið hava verið fyri mismuni í AMEG hava arbeitt í Føroyum og goldið inn í AMEG, júst sum øll onnur í samfelagnum. Vit hava uppfyllt okkara pligt og hava tískil rætt at fáa endurgjald fyri ov lágt útgjald frá AMEG í árunum frá 2009 til 2018. Pligt og rættur mugu fylgjast at.

Vit vóru á fundi í Fíggjarnevndini í 2019, at tosa nærri um hetta mál. Útmeldingin frá táverandi politikarum var, at 35 milliónir krónur er ov nógv at gjalda út. (um øll tey 300 søkja um endurgjald)

Í AMEG grunninum er ríkiligt av peningi. Fáa hesir persónar, ið hava fingið ov lágt útgjald frá AMEG, eftirgjald frá AMEG, fær hetta ivaleyst positivt árin á landskassan. Tí eftirgjaldið fer úr AMEGgrunninum og ikki úr landskassanum.

Gjaldast skal skattur av einum eftirgjaldi frá AMEG. Harvið vildu bæði landskassin og kommunurnar fingið fleiri inntøkur. Fleiri skattakrónur høvdu ivaleyst komið væl við hjá bæði landskassanum og hjá kommununum nú tá

inntøkurnar í samfelagnum, grundað á Coronu farsóttina, eru minkaðar. Løgfrøðisliga er heldur ongin forðing fyri, at Løgtingið kann samtykkja lóg, ið gagnar einum bólki av borgarum.

Áseting kundi verið sett í AMEG lógina frá 2009, sum hóskaði kundi ljóða soleiðis: ”Tey, sum hava goldið inn í AMEG frá tí degi, at lóg um AMEG varð sett í, hava rætt til fult útgjald úr Samhaldsfasta/AMEG/.”

Vit ætla enn einaferð at hitta fíggjarmálaráðið og vitja fíggjanevndina at fáa politiska valdið at geva okkum okkara rætt til endurgjald frá AMEG fyri árinum 2009-2018.

Vónandi verður málið umsiðir avgreitt á nøktandi hátt, so vit fáa uppi-borna jólagávu og ikki enn eitt neiligt jólatrøll.

Villingadalsvegurin

Villingadalsvegurin er villasti vegur í verðini.

Við øllum sínum víkiplássum og asfaltklumpum eru eisini viðmerkingarnar um Villingadalsvegin tær allar vakrastu í allari verðini.

Við øllum sínum blómutu blómugøtum á síðulinjuni og við bussskýlum, sum standa har tað regnar mest blómar Villingadalsvegurin við síðuna av sær sjálvum. Her renna fólk sum tivandi siga: her er gott at renna og her var einaferð ein ravnur sum segði: halt kjaft Tóra!

Í øðrum endanum styðjar ein risastór grótrúgva uppundir eina endaleysa brúgv sum hongur í leysari luft

góðtrúgvín grótrúgva sum er so gomul at hon veit ikki síni livandi ráð um hon skal liggja ella standa um hon er keypt ella seld.

Í hinum endanum kemur ein rundkoyring aftrat, sum fær alt at mala runt.

Martin Næs, sum býr við Villingadalsvegin í Havn, hevur yrkt hesa kvøðu til Villingadalsvegin, sum nú aftur verður drigin inn í umrøðuna um innkomuveg í Havnini

Villingadalsvegurin við síni longu líðandi brekku eigur lívið í okkum øllum. Villingadalsvegurin veit við vissu hvør er villasti vegur í verðini.

Villastur!

Vissuliga hevur hann uppiborið nøkur orð við á vegnum.

Ravnurin, sum nú er uppi á døgum sigur stutt og greitt:

gomorin!

Martin Næs

Villingadalsvegurin í Havn, sum javnan er við í kjakinum um innkomuvegin til Havnar: Hann byrjar við Norðara Ringveg og endar uppi undir Villingafossi. Ovast í myndini sæst hálvgjørði nýggi vegurin, sum koma skal úr tunnils-munnanum í Rossagili norðan fyri Hvítanes

